

ETT PENSIONSAVTAL FÖR DIG SOM ÄR ANSTÄLLD
I ETT KFS-ANSLUTET FÖRETAG

PA-KFS

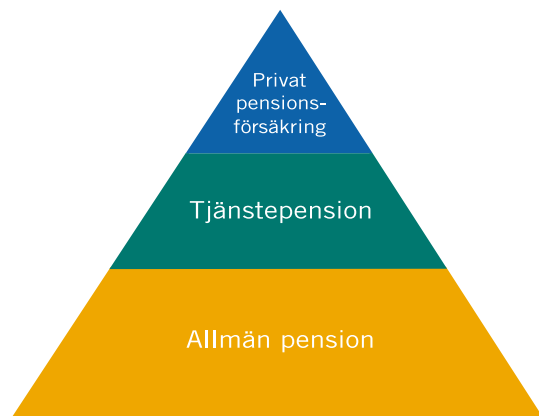
I den här broschyren får du veta mer om din tjänstepension PA-KFS.

PA-KFS är ett kollektivavtal om pensioner för anställda i företag som är anslutna till Kommunala Företagens Samorganisation (KFS). Avtalet reglerar din tjänstepension, det vill säga den pension som arbetsgivaren står för och som är ett komplement till allmän pension. Avtalet har tagits fram av KFS och de fackliga organisationerna.

I broschyren använder vi oss av begreppet **basbelopp** på flera ställen. Basbeloppen ändras årligen. Basbeloppen år 2004 är:
Prisbasbeloppet, 39 300 kr. Det förhöjda prisbasbeloppet, 40 100 kr. Inkomstbasbeloppet, 42 300 kr.

Din pension består av olika delar

Allmän pension får du från staten. Den har du rätt till enligt lag. Tjänstepensionen kommer från din arbetsgivare. Den regleras i avtal mellan arbetsgivarna och fackförbunden. Du kan själv spara till din pension i en privat pensionsförsäkring.

De olika delarna i din pension.

Lön och anställningstid avgör hur stor tjänstepensionen blir

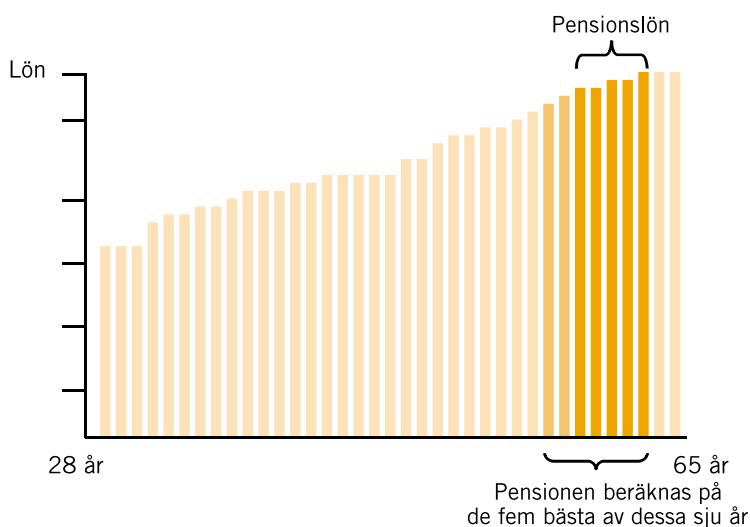
3

Den pension du kommer att få beräknas på ett genomsnitt av dina fem bästa årslöner under en sjuårsperiod i nära anslutning till pensionsåldern (se bilden nedan). I den här broschyren kallar vi det för **pensionslön**.

Pensionsgrundande anställningstid räknas från 28 års ålder och fram till ordinarie pensionsålder,

vanligtvis 65 år. För att få full ålderspension ska du ha varit anställd minst 30 år av den här tiden. Om du slutar din anställning före pensionsåldern, har du rätt till den pension som du under åren har tjänat in.

På samma sätt som lön är pension skattepliktig när den utbetalas till dig.

Diagrammet ovan visar hur din ålderspension beräknas baserat på din anställningstid och lön.

Din tjänstepension PA-KFS

Din tjänstepension består av fyra delar:

1. Ålderspension
2. Kompletterande ålderspension
3. Efterlevandepension till vuxen
4. Efterlevandepension till barn

1. Ålderspension

Ålderspensionen motsvarar en viss del av din pensionslön. Därför vet du på förhand hur stor den pensionen blir. På lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp kompletterar PA-KFS din allmänna pension med ytterligare tio procent. På lönedelar mellan 7,5 och 20 inkomstbasbelopp är tjänstepensionen 65 procent och i det översta skiktet, upp till 30 inkomstbasbelopp, 32,5 procent.

UTBETALNING AV ÅLDERSPENSION

Ålderspensionen betalas normalt ut från 65 år (försatt att du slutat din anställning) och resten av livet. Om du slutat arbeta innan du fyller 65, eller om du minskar din arbetstid, finns det möjlighet att göra förtida uttag av ålderspensionen från 61 års ålder. Om du däremot arbetar längre kan du skjuta upp uttaget av ålderspension till 70 års ålder.

2. Kompletterande ålderspension

Från att du fyller 28 år betalar din arbetsgivare en pensionspremie för den kompletterande ålderspensionen. Premien är 1,5 procent av din pensionslön. Du väljer själv i vilket försäkringsbolag premien ska placeras och pensionens storlek beror sedan på hur väl premien förvaltats. Premien för den kompletterande ålderspensionen kan antingen placeras i en traditionell pensionsförsäkring eller

i en fondförsäkring. Om du har ett återbetalningsskydd i försäkringen betalas pensionen som sparats ihop där ut till dina efterlevande om du avlider.

TRADITIONELL PENSIONS FÖRSÄKRING

I en traditionell pensionsförsäkring avgör försäkringsbolagets experter hur premien ska förvaltas. För att få ett jämnt och säkert sparande fördelas vanligtvis premien i en blandning av aktier och räntebärande papper. Varje premie ger dig ett garanterat pensionsbelopp från pensionsåldern.

FONDFÖRSÄKRING

Väljer du fondförsäkring så bestämmer du själv i vilka fonder premien ska placeras. En fondförsäkring kan ge dig en högre avkastning än en traditionell pensionsförsäkring. Däremot har du ingen garanti för att pengarna inte ska minska i värde, beroende på utvecklingen av de fonder du väljer. Det finns fonder med relativt säkert sparande och fonder med större risk.

ÅTERBETALNINGSSKYDD

Om du avlider innan pensionen hunnit betalas ut upphör försäkringen. När du har din kompletterande ålderspension i KPA ingår ett återbetalningsskydd. Det betyder att pensionen som sparats ihop där i stället betalas ut till din familj. Tar du bort återbetalningsskyddet blir din egen kompletterande ålderspension lite högre.

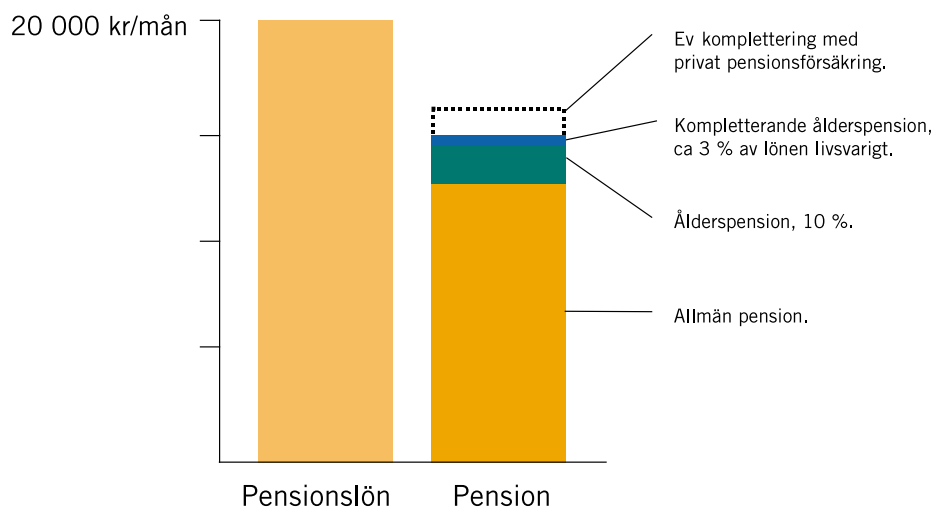
HUR VÄLJER JAG FÖRVALTARE?

Pensionsvalet PV AB förmedlar premien för den kompletterande ålderspensionen till det försäkringsbolag du väljer. Mer information finns i Pensionsvalets broschyr **Vem ska förvalta en del av din avtalspension?** Du får den från din arbetsgivare eller från Pensionsvalet som du når på telefon 020-650 111 eller på www.pensionsvalet.se. Gör du inget val placeras din premie i en traditionell pensionsförsäkring med återbetalningsskydd i KPA.

UTBETALNING AV KOMPLETTERANDE ÅLDERSPENSION

Du bestämmer själv när och under hur lång tid pensionen ska betalas ut. Du kan tidigast ta ut den från 55 års ålder. Utbetalning sker normalt i minst fem år men kan också väljas livsvarigt.

I nedanstående exempel visar vi en översiktlig bild av pensionen vid livsvarigt uttag från 65 år.

Total livsvarig pension vid 65 års ålder för en person, 28 år vid anställningens början, med en pensionslön på 20 000 kr/månad.

Beräkningen är inte någon garanti, utan bara ett exempel. Den grundar sig på att

- premiebetalning görs fram till att pensionen börjar tas ut
- den årliga avkastningen är tre procent före avkastningsskatt och avgifter för driftskostnader
- avgiften för avkastningsskatt är 15 procent av en schablonmässigt beräknad avkastning
- principerna för fördelning och utbetalning av återbäring inte ändras.

3. Efterlevandepension till vuxen

PA-KFS ger pension till dina efterlevande om du skulle avlida under anställningstiden.

Efterlevandepension till vuxen betalas ut i fem års tid till make/maka eller sambo (enligt en bestämd definition av sambobegreppet). På pensionslön upp till 20 inkomstbasbelopp är pensionen 15 procent och på överskjutande lönedel upp till 30 inkomstbasbelopp 7,5 procent. I vissa fall finns även en kompletterande änkepension, beroende på pensionslörens storlek och vilket avtal man haft tidigare.

4. Efterlevandepension till barn

I PA-KFS ingår även pension till dina barn om du skulle avlida under anställningstiden. Barnpensionen betalas ut till 18 års ålder. Vid fortsatta studier gäller den till och med juni det år barnet fyller 20 år. Pensionen motsvarar 10 procent av pensionslönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp. På lönedelar mellan 7,5 och 20 inkomstbasbelopp är nivån 28 procent och i det översta skiktet upp till 30 inkomstbasbelopp är den 14 procent. Om det finns flera barn blir beloppet högre och pensionen fördelas lika mellan barnen.

Extra skydd till dina efterlevande

Efterlevandepension till vuxen och till barn ingår automatiskt i din tjänstepension PA-KFS, men du kan förstärka familjens skydd ytterligare. Genom att ha återbetalningsskydd i din kompletterande ålderspension, betalas pensionen som sparrats ihop där ut till dina efterlevande om du skulle avlida.

Du kan också välja till ett familjeskydd. Då betalas

ett eller två förhöjda prisbasbelopp ut till dina efterlevande varje år i fem år om du avlider.

Det extra skyddet till familjen betalas med en del av premien för den kompletterande ålderspensionen. Därför blir din egen pension lite lägre. Blankett för att ordna extra skydd till familjen beställer du från Pensionsvalet PV AB.

Familjeskydd, 1 eller 2 förhöjda prisbasbelopp under 5 år
Återbetalningsskydd av inbetalda premier och avkastning
Efterlevandepension till barn, 10 % av lönen
Efterlevandepension till vuxen, 15 % av lönen
Allmän pension från staten

Utöver pension från staten har dina efterlevande rätt till efterlevandepension och återbetalningsskydd från PA-KFS. Du kan också välja till ett extra familjeskydd.

Sjukersättning

Pensionsavtalet PA-KFS innehåller inte någon ersättning vid sjukdom. Däremot omfattas du av de lagstadgade ersättningarna. Beroende på hur

länge du blir sjukskriven ger kollektivavtalet också rätt till kompletterande sjuklön och ersättning från sjukförsäkringen AGS-KL.

Alternativ pensionslösning

Om pensionslönen är högre än 10 inkomstbasbelopp per år kan du efter överenskommelse med ar-

betsgivaren byta ut den pension som gäller lön över 7,5 inkomstbasbelopp mot en annan lösning.

Du kan komplettera med ett eget pensionssparande

Du kan också välja att spara i en privat pensionsförsäkring. Den är ett komplement till allmän pension och tjänstepensionen i PA-KFS. KPA erbjuder såväl traditionell pensionsförsäkring som fondförsäkring. I båda fallen placeras ditt sparande enligt våra etiska placeringskriterier.

Vår pensionsförsäkring erbjuder ett mycket flexibelt sparande. Du bestämmer själv premiens stor-

lek och du kan ändra den när du vill. Du kan när som helst välja att fylla på ditt pensionskapital med en engångsinbetalning. Om du vill kan du även göra uppehåll i ditt pensionssparande.

Du bestämmer själv när pensionen ska börja betalas ut, dock tidigast från 55 års ålder. Du kan även välja under hur lång tid pensionen ska betalas ut, dock minst under fem år.

KPA är ett pensionsföretag med etisk inriktning

KPA är ett pensionsföretag med etisk inriktning. Genom det första PFA-valet år 2000 fick vi i ett slag 450 000 nya kunder. Tillsammans med vår huvudägare Folksam är vi idag näst störst inom livförsäkringsområdet i Sverige.

Men vi saknar inte erfarenhet inom vårt område. KPAs historia sträcker sig så långt tillbaka som till 1922. Det ger våra kunder ett tryggt sparande. Idag har vi hand om pensionerna för cirka en miljon anställda i kommuner, landsting, regioner och kommunala företag.

Vår inriktning är att förena en god avkastning för

våra kunder med ett ansvar för människa och miljö. Vi placerar kapital efter tydliga etiska placeringskriterier där mänskliga rättigheter och miljö är två viktiga områden. År 1998 blev vi som första finansiella företag miljöcertifierat enligt ISO 14001.

KPA ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av Kommunförbundet och Landstingsförbundet.

Vill du veta mer är du välkommen att besöka vår hemsida www.kpa.se eller ringa vår kundservice på telefon 020-650 500.

KPA 854 04 05

BESÖKSADRESS: BRAHEGATAN 10, 114 92 STOCKHOLM. TEL 08-665 04 00. FAX 08-665 06 85.
WWW.KPA.SE